

GENERALNA STAVKA V NEMČIJ.

KONTEST.

Kontest za tisoč NOVIH naročnikov je danes odprt. Bratje in sestre, ki hočejo iti v tekmo, naj nemudoma prijavijo svoja imena in naslove upravnilstvu lista.

Vsi prijatelji "Prosvete", ki žele dnevniku trdnjše obstanek in večjo armado stalnih čitateljev, naj stopijo v kolo. Gl. odbor S. N. P. J. je določil dvajset nagrad v vrednosti \$150 za zmagovite tekmovalce. Kontesta se sme vdeležiti vsakdo, pa naj bo član jednote ali ne.

Tekma traja dva meseca. V tem času ima vsak priden agitator dovolj priložnosti, da pridobi večje število rojakov med naročnike "Prosvete"; zlasti velja to za velike nasebine. Na delo, bratje in sestre in ostali prijatelji "Prosvete", da bo koncem marca več kakor tisoč NOVIH NAROČNIKOV prejelo naš list.

Obenem naznanjamo, da prične jutri (2. februarja) izhajati v "Prosveti" igra sodr. Etbina Kristana pod naslovom "Ne da se prevariti". Igra ima tri dejanja in snov je zajeta iz slovensko-ameriškega življenja.

VELIKI TRANSPORTI

DOSPILI V FRANCIJO.

16 velikih parnikov s moštvo in blagom dospelo iz Amerike v Francijo brez nezgode.

ZMOŽNOST ČASTNIKOV.

Washington, D. C. — Došlo je razveseljevo poročilo, da je brodeve šestnajst velikih ameriških transportov brez vsake nezgode preplulo Atlantik in se zadržalo v francoskih pristaniščih.

Parniki so bili naloženi z dragocennim blagom in dokončali so pot brez vsake nezgode v zvezi s organiziranim vohunstvu od strani sovražnika.

Na transportih je bilo na tisoč mladih mož — oficirjev za vžig, zdravnikov, bolniških strežnikov. Zbrali so jih iz vseh krajev Združenih držav in jih tajno vkrčali.

Dohod ameriških transportov v Francijo brez nezgode je ponovno dokaz, da ima ameriška mornarica zmogljive oficirje, ki so kos sovražniku v vsakem oziru. Privesti tako veliko brodeve varno prek Atlantika kljub dobro organizirani špijonaži in potapljačam, ki preze na morju na ladje kot tiger na svoj plen, da jih napadejo zavrato, ni igrača, ampak je silno težka naloga, ki zahteva od oficirjev in pomorščakov največjo pozornost, delavnost in požrtvovalnost.

POGODBA MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI IN VELIKO BRITANJO GLEDE VOJAŠKIH NABOROV.

Washington, D. C. — Nova pogodba glede vojaških naborov med Združenimi državami in Veliko Britanijo določa:

Vsi državljani Združenih držav v starosti med 21. in 31. l. ki prebivajo v Kanadi ali Veliki Britaniji, so podvrženi vojaški službi v Veliki Britaniji.

Vsi državljani Velike Britanije v starosti med 20. in 40. letom, ki prebivajo v Združenih državah, so podvrženi vojaški službi Združenih držav.

Vsa vlada si pridrži pravico, da opusti od vojaške službe državljan, prebivajočega v tujem mestu, če tak državljan služi v tujem vojsku.

Državljan, ki služi pod tujo zastavo, imajo pravico, da se v naslednjih dneh vrnejo domov z namenom, da služijo v domači armadi.

Ta točko bodo sprejeli v pogodbi med Združenimi državami in Veliko Britanijo, ko jih ratificira senat. Služile bodo tudi za pogodbo s Francijo in Italijo.

AMERIČANI V

BITKI; 2 UBITA.

Nemci so napadli ameriško pozicijo v megli in ubili dva močja, štiri ranili in enega ujeli.

DRUGE VESTI Z BOJIŠČA.

Ameriška fronta v Franciji, 31. jan. — Včeraj zjutraj so Nemci napadli del ameriške črte in v boju, ki je sledil, sta dva ameriška vojaka obležala mrtva. Milijar iz North Dakote je med ranjenimi. Izrebrani (drefanti) vojaki narodne armade iz Californije so metali bombe za sovražnikom, ko se je umikal.

Nemci so najprej vrgli zastor ognja iz velikih topov, ki je trajal petnajst minut. S tem ognjem so odrezali stražno točko v prvi črti ameriških zakopov in nato so napadli v gosti megli iz zakopa, ki je oddaljen petindvajset jardov od ameriške črte. Vreme je bilo zelo mizro in megleno. Nemci so ubili dva Američana, ranili štiri in enega so ujeli. Na njihovi strani sta obležala dva ranjena.

V zadnjih desetih dnevih je bilo osem Američanov ubitih in 22 ranjenih.

Italijanska ofenziva.

Rim, 31. jan. — Italijanske čete nadaljujejo ofenzivo na planoti Asiago. V zadnjih dveh dneh so Italijani okupirali tri gorake vrhove: Rosso, Bella in Sinemol. 2600 Avstro-Nemcev je bilo pjetih in šest topov ter sto strojnih pušk vplenjenih. Sovražnik je včeraj ljuto bombardiral izgubljene pozicije. Italijanom pomagajo angleške in francoske baterije in mnogi eroplani. Odkar traja ofenziva, so Avstro-Nemci izgubili tucat eroplanov. Avstrijske čete so izvršile več silovitih protinapadov, ki so se pa popolnoma razbili.

Iz Berlina in Dunaja poročajo, da je bil italijanski napad na goro Sinemol odbit, pripoznajo pa, da so izgubili gori Rosso in Bella. Avstrijski vojni stan poroča, da so Italijani dobili sveža pojačanja.

Z zapadne fronte ni razen običajnih bojov med stražami nič novega.

Zračni napad na Pariz.

Pariz, 31. jan. — Danes zjutraj je več nemških eroplanov napadlo Pariz. Bombe so padle v zunanjih delih mesta in ubile več oseb. Natančnega poročila še ni.

(Nemci so zadnjikrat napadli Pariz 27. julija 1917, toda naredili niso nobene škode.)

Za vsebino oglasov ni odgovorne ne upravnilstvo ne uredništvo.

MESARSKI TRUST

ZRE KONKURENTE.

Velemesarji so s poljubnim dviganjem in spuščanjem cen davili neodvisne družbe.

VLADNA PREISKAVA.

Washington, D. C. — Charles H. May, ravnatelj farmerske kooperativne družbe, je pred zvezo no obrtno komisije obtožil pet velemesarjev, da so se poslužili taktike, s katero so uničevali male in neodvisne mesarje.

May ima majhno klavniro v Madisonu, Wis. Rekel je, da so velemesarji iz Chicaga prodajali meso po nižji ceni v njegovi omejenem distriktu. Izročil je njim na milost in nemilost in pripravi ga lahko tako daleč, da obesi mesarsko obrt na klin.

Ispovedal je, da so velemesarji gospodari nad njegovimi kožami, lojem in drugi masti, ker jih mora prodajati trdkom, ki so pod kontrolo velemesarjev.

Komisar Murdock je hotel izvedeti, kakaj gredo cene za produkte iz usnje navzgor, ko so se pomnožile zaloge kož. Obenem je prišla pa tudi nova obtožba na dan, da hočejo velemesarji v Chicagu uničiti male mlekarne in si varne.

Mr. May je bil prvi zaslišan. Izpovedal je, da so pri farmerski kooperativni družbi sami farmerski ki prodajajo meso trdkom. Sodolniki so profita po številu glav, ki jo pošiljajo v klavniro. Delokrog trdkve se razteza v premeru sedemdesetih milj okoli Madisona.

Pet velemesarjev je prišlo v ta teritorij, je rekel Mr. May, da požeje njegovo trdkvo iz blaznika. Taktiko velemesarjev je naslikal takole:

Velemesarska trdkva prodaja goveje meso skozi en teden pod ceno. Drugi teden poskoči cena govejemu mesu, toda druga velemesarska trdkva prodaja prašičevino pod ceno, ne samo pod njegovo ceno, ampak pod ceno njih lastne cene.

Na pr. trdkva Morris & Co. je prodajala goveje meso po 13 do 14 centov funt; Plankinton Packing kompanija iz Madisona, ki je lastnina trdkve Swift & Co., je prodajala govedino le po 10 in tri četrti c. Plankinton kompanija je prodajala prašičevino po 24 centov funt, trdkva Armour pa po 22 c. Teden kasneje je trdkva Gudahy znižala ceno za govedino na 11 1/2 centa in pobrala je vse odjemalce.

Trdkva Morris & Co. je prodajala prašičjo pečenko v Madisonu po 24 centov funt, v Boileitu pa po 22c.

Mr. May je nadalje izpovedal, da dobi za kože 5 do 6c manj pri funtu, dasiravno so ravnotako prezervirane in dobre kot od velemesarjev. Pričal je, da je v juliju prodal voz kož po 27 1/2c funt, ko so prodajali velemesarji kože po 33c funt.

DRUŽINE BODO OBVEŠČENE O STANJU BOLNIH VOJAŠKOV.

Washington, D. C. — Vojni tajnik Baker naznanja, da je "Rdeči križ" prevzel nalogo tudi doma, da obvesti svojce bolnih vojakov o njih stanju.

Člani "Rdečega križa" pojdejo v bolnišnice in bodo pisali pisma za bolne vojake.

PROHIBITIONISTI IZGUBILI BITKO V EL PASU.

El Paso, Tex. — Pri volitvah v mestu so prohibitionisti izgubili bitko s 328 glasovi. Poraz v okraju je bil še večji, kajti podlegli so s 341 glasovi.

700.000 štrajkarjev v Berlinu in čez milijon v državi. Socialisti so organizirali delavski svet. Upori in krvavi boji. Vse municijske tovarne počivajo. Vojashtvo noče streljati na delavce. Hindenburg grozi z "železom in krvjo". Vlada razglša obredno stanje. Delavski voditelji na Dunaju so prišli v slabo luč vsled kompromisa.

London, 31. jan. — Iz Kodanja poročajo, da generalni štrajk v Nemčiji narašča. V Berlinu je 700.000 delavcev v stavki in med temi je 58.000 žensk. Večje število socialističnih voditeljev je aretiranih po raznih nemških mestih.

Kodanj, 31. jan. — V Hamburgu, Altoni in Wandsbecku je vladala razglšana obredna stanja. Socialisti zahtevajo, da se takoj skliče državni zbor. Stavka se je razširila tudi na Severno in v Wandsbecku je ustavljeno delo. Centralni stavkovni odbor sbruje v Hamburgu se od ponedeljka. Nemška vlada je zaprla meje ob Švici.

Amsterdam, 31. jan. — Blizu milijon delavcev — moških in žensk — vposlenih v vojni industriji je zaštrajkalo v Nemčiji. Cesarstva vlada grozi s prekinom sodom in militaristi zahtevajo, da se postavi Hindenburg kot diktator, ki ima zadušiti stavko in delavsko revolucijo.

Samo v Berlinu je pol milijona delavcev na štrajku. Včeraj so vse železne streljale na delavce.

Vlada je suspendirala socialistične in druge napredne liste. V Berlinu so prizadeti "Vorwaerts", "Post" in "Tageblatt". Hindenburg grozi, da bo "zadužil enkrat za vselej delavsko in socialistično gibanje z železom in krvjo", ako mu vlada v tem oziru dovoli proste roke. V ta namen namerava Hindenburg poklicati avstro-ogrske čete proti štrajkarjem v Nemčiji kot domačemu vojaštvu na zaupa, da bi slepo streljalo na lastne rojake. Stari maršal je mnenja, da bodo slovenski bataljoni opravljali to delo s veseljem.

"Odbor akcije" v Berlinu, ki sestoji iz socialistov obeh frakcij, poskuša priti v direktno zvezo z delavskimi organizacijami v Avstro-Ogrski v svrhu, da se organizira skupna akcija proti obema cesarskima vladama.

Z nemške meje poročajo o velikih nemirih v Berlinu, Kietu, Bremen, Hamburgu in Essenu. Policija je popolnoma brez moči in povsod nastopa vojaštvo proti štrajkarjem. V Stettinu so bile včeraj velike demonstracije pod vodstvom žensk. Možice so napadle prodajalne s živili in jih izpraznile.

Krvavi boji v berlinskih predmestjih.

London, 31. jan. — "Daily Mail" ima poročilo iz Zeneve, da so bili krvavi spopadi med štrajkarji in vojski v predmestjih Berlina; več oseb je bilo ubitih. Nekateri vojaške enote niso hoteli streljati na delavce.

Po brzojavkah iz Švice je od pol milijona do dveh milijonov delavcev na štrajku.

V Berlinu se je organiziral delavski svet, ki ima 500 članov in je pod vodstvom odbora desetih mož in žen, med katerimi sta tudi Scheidemann in Haase.

Junkerji so furiozni vsled delavske revolte, ki jim grozi prekršitvi račune, in zahtevajo od vlade, da zatre stavko. Hindenburg je obelodanil hinavski apel na delavce, karajoč jih, da "vsaka ura stavke pomeni oslabljenje nemške armade in da delavci izvršujejo zločin proti svojim bratom v zakopih."

Kodanj, 31. jan. — Tukaj poročajo, da se puntajo nemški vojaki na zapadni fronti in ubijajo častnike. Med mornarji v Kietu je izbruhnila revolucija.

Amsterdam, 31. jan. — Velika skladišča za žito na Dunaju so v plamenu. Škoda je neki ogromna. Vsa zimska zaloge žita, ki je bila namenjena za prehrano glavne mesta, je uničena. Domneva se, da so požar zanetili revolucionarji.

Amsterdam, 31. jan. — Nemški proletarijat je dvignil prapor revolucije po vsem nemškem cesarstvu. Tako javljajo danes iz mnogih mest ob nemški meji. V Nemčiji je proglašeno generalni štrajk in milijone delavcev se je odzvalo klicu.

Štrajkarji so organizirali delavski svet po vzgledu ruskih bolševikov in predložili vladi sledeče zahteve:

1. Mir brez aneksij in odškodnin se ima skleniti takoj.
2. Delavski delegati vseh držav morajo prisostvovati na mirovni konferenci.
3. Odlaganje švedskega položaja s boljšo distribucijo živil.
4. Vse vojske so imajo takoj odpraviti in ljudstvo mora imeti pravico sbrorovanja, ki so jo po stitilo vojaške oblasti.
5. Militarizacija vojnih tovarn se ima odpraviti.
6. Vsi politični jetniki morajo biti izpuščeni.
7. Temeljna demokracija vseh državnih institucij.
8. Uvedba splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice.

Danes poročajo, da je število štrajkarjev v Berlinu naraslo na 500.000 in tisoče delavcev množi to število vsako uro. Zunaj Berlina se razširja generalna stavka z enako rapidnostjo.

Socialistični list "Vorwaerts" naznanja, da prihodnji korak je generalni štrajk na železnice. Obenem javlja ta list, da je policija razbila shod železničarjev. Iz Berlina in drugih mest poročajo o neštivilnih aretacijah in krvavih bojih med štrajkarji in policisti.

Prvi delavski svet, ki so ga organizirali v Berlinu, šteje 500 mož in žen. Organiziran je tudi "odbor akcije" in na čelu tega odbora sta Filip Scheidemann in Hugo Haase; zadnji je voditelj radikalnih manjšinskih socialistov, ki so naredili načrt za generalno stavko. Drugi člani tega odbora so Ledebour, Dittmann, Ebert in Braun — vsi socialisti. Odbor vodi vsa akcija.

Cim je bil organiziran delavski svet, je takoj poslal deputacije k ministru notranjih zadev z zahtevo, da mora vlada dovoliti javne shode. Minister ni hotel sprejeti deputacije, rekoč, da se naj obrnejo na državni zbor. Scheidemann in Haase sta nato šla osebno k ministru in mu rekla, da delavstvo zahteva prisotnost pri vseh pogajanjih. Zadržje poročilo, da se bo posvetoval o zahtevah štrajkarjev s pruskim vojnim ministrom von Steinom.

Štrajkarji so dobro organizirani in gibljejo se po navodilih centralnega odbora v Berlinu. Prejšnji teden so odborniki razdelili okrožnice in letake od hiše do hiše, ki so pozivali delavce na štrajk. Delavci so se odzvali po vsi Nemčiji. Vsi premogarji na Westfalskem so ostavili delo in (Dalje na 3. str. 1. kol.)

"RDEČA ARMADA" PROLETARIJATA.

Velika delavsko-kmečka armada v Rusiji za socialno revolucijo v Evropi. — Zmaga bolševikov.

DELAVSKA VLADA NA FINSKEM.

Petrograd, 31. jan. — Bolševiška vlada naznanja, da je sprejet načrt za organiziranje "delavsko-kmečke rdeče armade sovjetov ruske republike," ki bo podpirala proletarijat in prihajajoči socialni revoluciji v Evropi. V ta namen je določenih 20.000.000 rubljev. — Dalje poroča bolševiška vlada o zmagah nad Ukrajinci in Rumunci. Bolševiki so okupirali Bačmad in ukrajinske čete so se umaknile v Kijev, ki je obkoljen od vseh strani. Bolševiške čete so vzele tudi Kerč, Teodosijo in Jalta na Kumu.

London, 31. jan. — Švedska ni poslala svojih čet na Finsko, kar je bilo včeraj poročano; pa je zaprla švedsko-finsko mejo. Tako poročajo uradno iz Stockholma. Švedska vlada je precej skrbnih zaradi položaja na Finskem in kralj Gustav je v konferenci z ministri.

Finski revolucionarji so s pomočjo ruskih bolševikov ustanovili proletarsko vlado v Helsingforsu. Kullervo Manner je provizorični predsednik republike in v glavni mestu je zdaj mir. Člani prejšnje finske vlade so na varnem.

Rdeča garda je gospodar južne Finske, toda v severnem delu republike se bela garda (narodna milica prejšnje finske vlade) še ni podala in krvavi boji se nadaljujejo. Iz švedskih virov javljajo, da pomaga finskim bolševikom 5000 mož ruskih bolševikov, ki so dobro preskrbljeni s strojnimi puškami. Razne socialistične organizacije na Finskem so se pridružile novi vladi v Helsingforsu.

Iz Petrograda poročajo, da imajo bolševiki zdaj opraviti z združenimi četami Ukrajine in Rumunske. Rumunci so invadirali Besarabijo in okupirali kraje, kjer se nahajajo velike zaloge žita in streliva za rumunske čete. Ukrajinci in Rumunci se bližajo Kijevu in v bližini tega mesta je pričakovati večje bitke s četami sovjeta.

Rim, 31. jan. — Iz Zeneve poročajo, da je odbor ruskih teroristov v Švici obsodil na smrt Lenina, Troekija in dvajset drugih bolševikov.

Trockij je proti miru.

London, 31. jan. — Depše iz Petrograda govore, da sta se med bolševiki pojavili dve struji, ki se ne moreta zediniti glede na mirovno vprašanje z Nemčijo. Trockij, ki je na čelu ene struje, se je naveličal pogajanja v Brest Litovsku in hoče, da Rusija odkloni pogoje nemških imperialistov; druga struja z Leninom na čelu pa želi, da se nadaljuje pogajanje, čeprav se ne doseže demokracije mir, kakršnega zahteva jo bolševiki.

VREME.

Chicago in okolica: V petek jasno in mizro okrog niče. Severni in severozapadni vetrovi. Sonce izhaja ob 7.04, zahaja ob 5.03.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (Izven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.12 za tri mesece.

Naslov na vas, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2857 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2857 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawrence 4635.

Datum v objavi n. pr. (December 31-17) poleg valoga imena in naslova pomeni, da vam je s tem davcom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Trockij in Avstrija.

Leon Trockij, zunanji komisar sedanje radikalne socialistične vlade v ruski republiki, je posvetil dober del svoje knjige "Bolševiki in svetovni mir" — ki izhaja serijalno v člankih "Daily News" — politično-gospodarskim problemom v Avstro-Ogrski in na Balkanu.

Iz obdelovanja teh problemov se pozna, da je mož zelo dobro podkovan o razmerah v Avstriji in na slovenskem jugu, ki so vladale zadnjih petdeset let, ter ima široko obzorje o kompliciranih narodnostnih vprašanjih v avstro-ogrski monarhiji.

Trockij piše, da je bedasto primerjati Rusijo z Avstro-Ogrsko. Evropska Rusija — pravi on — ne bo nikdar prenehala eksistirati kot narodni teritorij, toda z Avstrijo je drugače.

On piše: "Avstro-Ogrska predstavlja najbolj reakcionarno silo v arcu Evrope in kot državna organizacija je identična s habsburško monarhijo. Avstrija stoji in pade s Habsburžani. Habsburška monarhija je anahronizem in največja ovira do miru in napredka. Ako ostane ta monarhija v sedanji obliki še po vojni, tedaj je zastoj govoriti o rešitvi balkanskega vprašanja in ponovna vojna je gotovost. Rešitev balkanskega problema je nemogoča brez rešitve Avstro-Ogrske, ker oboje je neolčljivo. Oba vprašanja se moreta rešiti le na način ene same formule: demokratična konfederacija ob Donavi in na Balkanu."

Trockij je ravno takih misli, kakor vsi napredni Jugoslovani, ki žele, da se resnično in pravično reši jugoslovansko vprašanje. Demokratična konfederacija ni družega kot zveza republik na teritoriju sedanje Avstro-Ogrske in na Balkanu do Carigrada.

Trockij silno zameri nemškimi socialistom, ki so obsojali Francoze zaradi njihove alijance s caristično Rusijo. Vprašuje jih, da kaj je razlike med carizmom in habsburškim despotizmom? (Trockij je to pisal v Švici in Ameriki pred enim letom, ko je še vladal car). Dalje omenja Trockij staro resnico, da je bila Avstrija zvesta dekla pruskega vladajočega razreda v zadnjih štiridesetih letih. Vladajoči razred v Nemčiji ni imel nikdar srca ne smisla za nenemške narode v Avstriji, temveč jih je smatral le za politični gnoj, s katerim so nemški imperialisti gnojili svojo "kulturo" na vzhodu. Napad na Srbijo koncem julija 1914, iz katerega se je porodila sedanja svetovna vojna, je bil odrejen v Berlinu.

Pisatelj je neizprosno v svoji kritiki zoper tiste nemške socialiste, ki že od začetka podpirajo kajzerjevo vladu pod pretvezo, da Nemčija vodi "obrambno" vojno, obenem pa prerokuje, da se bodo že enkrat spametovali in spoznali resnico.

Sodeč po tedanjem položaju na bojiščih se je Trockij bal, da centralne države izvojujejo vojno in vpitjanijo avstro-nemški proletarijat najmanj za petnajst let s proslavami zmage, v sled česar bo nesposoben za revolucijo. Kljub temu je mnenja, da vojna razvija razmere v Rusiji in drugih državah, ki izzovejo splošno ustajo proletarskega razreda.

Ruska revolucija in znamenja drugod, ki drže v to smer, dokazujejo, da se Trockij ni motil.

Uredništvo lista "Daily News", ki je sprva, ko se je pojavil Trockij v ospredju po bolševiški revoluciji v zadnjem novembru, imenovalo tega moža "absurdno osebo brez trohice znanja v državniških stvareh", piše zdaj sledeče: "V Trockijevem spisu o Balkanu, Avstriji in Nemčiji je mnogo pametnih in prevdarnih misli. Njegovo povdarjanje, da je avstro-nemški militarizem smrtni sovražnik ruske svobode, je tako važno, da bi ga morali ameriški in zavezniški državniški skrbno pretehtati v času sedanjih mirovnih manevrov."

Tako se izpreminjajo časi — nazori in mnenja.

DOPISI.

Clinton, Ind. — Umrla je rojakinja Franciška Rupnik. Zapušča soproga in štiri nedoročene otroke. Bila je članica društva Studenček pod Skalo, šte. 213, S. N. P. J., ki ji je priredilo krasen pogreb. Kljub ostri zimi se ga je udeležilo veliko število spremljevalcev; udeležila so se ga vsa tukajšnja slovenska društva, kar priča, kako priljubljena je bila pokojnica med tukajšnjimi rojaki. Počivaj v miru!

Dne 29. decembra zvečer je v trgovskem delu mesta izbruhnil požar, ki je ogrožal uničiti vsa velika trgovska poslopja v bližini. Domači ognjegašci niso mogli dobiti ognja pod kontrolo, v sled tega jim je prišla na pomoč požarna bramba iz Terre Haute, in skupnimi močmi so potem požar omejili. Škoda cenijo nad pol milijona dolarjev.

V sled velike množice snega in sneženih viharjev je bil ves promet oviran. Snega je po nekaterih krajih od 6 do 8 čevljev, toda ne mislite, da ga merimo "podolgem" nego na višino. Toploter je kazal 24 stopinj pod ničlo.

Tukajšnji rojaki ne pozabijo svojih sotrpinov, kadar so v sili. Rojaka Frank Hereoga je nemila usoda priklenila na bolniško posteljo, katere že ni zapustil eno leto. Tako je usoda delavca. Gara leta in leta za svoje izkoriščevalce, in ko je enkrat izčrpan, mu pravijo "hodi!" in se ne brigajo več zanj.

Ker omenjeni ni pripadal k nobenemu podpornemu društvu, je navezan na podporo milostinskih rojakov. Takšen je kapitalistični sistem.

Da se mu nekoliko olajša bedno stanje, so clintonski rojaki nabrali svoto \$28.05, za katero se vsem darovalcem v imenu nesrečnega rojaka najlepše zahvalim.

Lambert Bolskar.

(Imena darovalcev nismo priobčili. Že mnogokrat je bilo v tem listu pojasneno, da se imena posameznih darovalcev ne priobčijo, nego le skupne svote. To je bil sklep glavnega odbora in tudi konvencije. Opomba uredništva.)

Gary, Ind. — Dasi ravno obstoji v tem mestu društvo naše jednote, ni čuti od nas nobenega glasu v javnosti, oziroma v našem glasilu Prosveta.

Sodeč po naši molčečnosti, bi si marsikdo lahko mislil, da nas je sneg popolnoma zakril, katerega imamo več kot preveč.

Društvo je tu mnogo; vse slovenske narodnosti imajo tu svoja društva. Vseeno je tu še precej takih, ki ne spadajo v nobeno podporno društvo. Tem bi priporočal tukajšnje društvo S. N. P. Jednote, ki je ena najboljših slovenskih podpornih organizacij. Pristopite sedaj, ko ste še zdravi!

Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu dopoldne v "Citadel" na Washington in 20. ulici. Za vsa pojasnila se obrnite na tajnika društva Rudolph Gjуста, 1524 Mass St. Tega naslova naj se poslužujejo tudi člani s prestopnimi listi k našemu društvu, nikakor jih pa ne izročajte drugim, da se ne prepreči nerednosti. Priporočam članom in članicam našega društva, da pravila zahtevajo od članstva da se udeležuje sej. Pri nas se je parkrat pripetilo, da so prišli na sejo samo društvo odborniki. To ni dovolj, kajti pravila zahtevajo izpolnjevanje dolžnosti napram društvu in jednoti od vseh članov, ne pa samo od društvenega odbora. Od sej naj bi izostajali le bolniki in tisti ki delajo ob času seje. Assessment naj kljub temu plačajo pravočasno, da mi s tem omogočite pravočasno sestavljeni natančen račun in in poslati denar glavnemu tajniku. Zadnjič sva jaz in predsednik društva napravila kolekte, vati, je naša dolžnost razširiti naš za zalaganje assessmenta. Tega se naj ne bo več. Kdor hoče, naj plača pravočasno. Z zalaganjem se le vzgaja malomarnost. Sedaj se bomo posluževali suspendacij v vseh slučajih, v katerih ne bomo dobili pravočasno denarja. To naj vzamejo vsi prizadeti na znanje.

Na zadnji seji smo soglasno izvolili našega prejšnjega zdravnika Alex M. K. za društvenega zdravnika.

Ne pozabite agitirati za naš dnevnik Prosveta, ker list je na

na lastnina. Če hočemo napredovati, jenaša dolžnost razširiti naš list povsod, kjerkoli mogoče. Vsi na delo za napredek lista in organizacije!

Rudolph Gjуста.

White Valley, Pa. — V sled pomankanja železniških voz obratujejo tukajšnji premoškopi bolj po malem. Nerednemu prometu na železnicih je precej krivo izredno zimsko vreme. Pri nas je, kakor v Sibiriji, vse v snegu in ledu. Takšne izredne zime ne pomnijo niti stari ljudje.

Tukajšnje žensko društvo Roža Naprednosti št. 320, SNPJ., pridedi dne 9. februarja velike maske-radno veselico v Slovenski dvorani. Boljše maske dobe tudi na grade. Slovenci v tej okolici so vjudno vabljeni na obilno udeležbo te veselice. Podpirajmo naša društva, da bodo imela boljše uspehe.

Društvo št. 142, S. S. P. Z., pridedi svojo redno veselico dne 30. maja. Tudi to društvo se pripravlja rojakom za bratsko naklonjenost na omenjeni dan.

Socialistični klub št. 195, J. S. Z., razmeroma dobro napreduje. Upam, da se priglasi večje število rojakov za pristop v naš klub, da se s tem pomnoži število bojevnikov internacionalne armade v borbi za naše cilje.

Člani kluba so vabljeni na obilno udeležbo seje, ki se vrši 3. februarja ob 10. dopoldne. Na to sejo je potrebno, da pridejo tudi oddaljenejši člani, ker bo na dnevnem redu več zelo važnih reči.

Poročevalec.

Gilbert, Minn. — Rojaki od tu in okolice so vjudno vabljeni, da se udeležijo veselice, ki jo priredi tukajšnji dramatični klub v nedeljo 3. februarja.

Frank Lah.

Nišegorodaka gub., selo Bor, Rusija. — Prosimo vas, da nam pošljate Prosveto in če mogoče kake slovenske knjige, ki bi jih zelo radi čitali.

Ta se nahaja več Slovencev in Hrvatov v vojnem ujetništvu. Zelo radi bi si preganjali dolg čas s čitanjem slovenskih knjig in listov.

Pozdrav Slovencev v Ameriki.

Anton Potočnik.

(List smo Vam pričeli takoj pošiljati. V Rusijo pošiljamo sedaj že precejšnje število Prosvete.)

Ako je kateremu mogoče, naj nam od časa do časa pošilja kratka poročila za list.

To velja tudi Slovencev v Italiji in drugih državah. Op. ured.)

Youngstown, O. — Delavske razmere so pod normalo. Tovarne obratujejo le po dva do tri dni v tednu. Vzrok je pomankanje premoga in koka.

Naš pečlarski klub prav dobro napreduje. Obdržujemo dnevne seje in se stiskamo okoli peči. Po mnogobrojnih sejah smo prišli do zaključka, da je ena ženska za pečlarje več vredna, kot sto peči.

Ko smo prišli do tega zaključka, smo sklenili, da eden izmed nas stopi v zakonski jarem. Žal, da se naše želje niso izpolnile in bomo tudi to pepelnico morali vleči ploh, in prepevati tisto:

Pust, pust, pust, zakaj si me zapustil, tam v starem kotu, ljudem na poti...

Naši nesreči je menda vzrok to, da so tukajšnji pečlarji tri stopinje pod ničlo, medtem ko je povnos naših "evetk" 90 stopinj nad ničlo. Kajne, velika razlika!

One hočejo imeti krone na glavi; menda ne vedo, da so krone sedaj iz mode. Eni se je že zrušila, ko ruski Nikolaj. Tako bo prej ali slej izginil blek vseh kron: Korlovo, Vilčeto in naših "pune". Seveda krone, ki jih nosijo "rože", niso tako nevarne demokraciji, kot pa monarhistične krone. Nevarne pa so "pečlarski" svobodni in "samoodločevanju".

Od tu je bilo že več vojakov pozvanih v armado Združenih držav, drugi pa pričakujemo poziva. Če preje se iznebimo vojnega boga v Potsdamu, tem boljše.

Pozdrav našega kluba rojakom in rojakinjam širom Amerike.

A. Rus, preda.; A. Jaklevič, tajnik; J. Brčan, blagajnik; J. Janežič, zapisnikar.

Cleveland, O. — Industrijske razmere tudi pri nas niso take, o katerih bi se lahko reklo, da so dobre za delavce. Delamo manj,

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZORUŽENJE.

Sedel v Chicago, Ill.

IZVEŠTALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Gođina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbin Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zvertnik.

NADEBNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

OSREDNI ODBOR:

John Ermenc, Ivan A. Kaker, Ivan Kubar, Anton Motz, Frank Mravlja, Jacob Muha, K. H. Pogledich, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Sava, Frank Udevich, Andrew Vidrich, Stefan Zabrie, Leo Zakrajek, Anton Zlogar.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdej ne priglasi, postanejo člani centralnega odbora, šim se pravilno prjavi in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne polikistve je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

kot osem ur na dan. Pravzaprav nam niti v tovarne ni treba dosti hoditi. To bi navsezadnje ne bilo še tako slabo, ko bi imeli dovolj denarja za naše življenske potrebe. Toda, ako ne bomo obiskovali tovarn vsak dan, ne bo denarja in če ni tega, ne, saj sami veste, kako je, če ni v hiši nekaj dolarjev za silo. Sicer se pa tolažimo, da bo boljše.

V društvenem oziru smo tako dobro "preskrbljeni", da imamo vsakovrstna društva, le asdrusne prodajalne nam manjka. Naši clevelandki rojaki so ljudje, ki ne zaupajo drug drugemu in to je menda vzrok, da nimamo te, za delavstvo prepotrebne organizacije. Ravno v Clevelandu so pla zelo ugodna za uspešno združeno prodajalno, ali ako hočete konsumno društvo.

Ker nimamo slovenske, sem pristopil v "Mednarodno združeno prodajalno", ki se nahaja v sredini mesta, katere član sem že dolgo časa in se mi zelo dopade. Tudi imamo svojo pekarno in blago vam pripeljejo na dom.

Če katerega rojaka veseli pristopiti k tej zadruzi, naj se zglaši pri spodaj podpisaneemu v dvorani na 5607 St. Clair in 55-ti cesti ob sobotah zvečer, ali pa pišite v glavno pisarno na 737 Prospect Ave., soba št. 406. Ker veste, da se v sedanjih časih zelo težko dobe nekatera živila, bi bilo za vas koristno in priporočljivo, da pristopite v to organizacijo. Posamezne delnice stanejo \$5. Na koncu leta dobiš 10% od vsakih \$100.

Zadnje čase se plaxim po raznih shodih, pri katerih spoznavam, da je še precej nasprotstva med ljudmi. Pri nas je že tako in menda drugod tudi, da hočejo nekateri ljudje voziti svoj voz po starokopitem tiru. Taki ljudje nič ne vedo, da se vse na svetu izpreminja in da tudi sistem družbe dobiva drugačno obliko. So ljudje, ki si ne morejo misliti drave brez kralja ali cesarja. Vanka ugrta stvar jim je "novotarija" in po božni ljudje jih amatrajo. oelo pregrešno. Kot sem omenil, imamo tu agitatorje za jugoslovansko kraljestvo, kjer naj bi vladal Peter, ali pa njegov naslednik Aleksander. Tudi se jih nekaj dobi, ki so mnenja, da bi bil še najboljši Karel, ki naj nas odredi. Toliko let smo bili Slovenci pod avstrijskimi cesarji, sedaj kar naenkrat naj bi ga pa "kvitali" in si izbirali drugega. V Clevelandu se dobe poleg teh še ene druge vrste ljudje, še prav mnogo jih je, in ti hočejo kar republiko. Ta zahteva ne prija niti prvim niti drugim.

Sicer ni nič čudnega, da se pri nas toliko govori o monarhijah in takih podobnih rečeh, če so pa vsi naši "napredni" listi v tem mestu za republiko povsod, samo v jugoslovanskih pokrajinah ne. Cloveku se navsezadnje zdi, kot da bo tu glavni stan bodoče jugoslovanske kraljeve vlade.

Pripovedujejo nam, da bo kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev najbolj svobodna in demokratična kraljevina pod božjim solnceem. Mogoče imajo prav. Čemu potem delujemo za republiko? In čemu odpravljamo republikansko politiko Kitajske, Rusije, Portugalske itd., če pa vidimo, da so monarhije ravno tako dobre, ali pa še boljše kot republike? Na to vprašanje ne bomo dobili odgovora.

Enkrat hvalijo krfsko deklaracijo, drugi ji pa ne pripisujejo nobenega pomena; to je vselej takrat, kadar se jih vpraša, kaj si mislijo o 13. točki omenjene deklaracije.

Vse bi se šlo, če bi ne bilo teh preklicanih clevelandskih "bolševikov", ki stalneje vsako, če tako tajno zborovanje, pa četudi se vsi v podzemeljskih kletih. Ti ljudje so se združili v nekakšno Slovenskem republikanskem združenju, o katerem trdijo, da edina zastopa pravo pot, ki vodi k resnični svobodi Jugoslovancev. Ker jim verjamemo, sem se jim tudi jaz pridružil in z njimi je večina clevelandskih Slovencev. Nolemo zasostajati za Kitajci, pa marni, če se nas še tako "troja" a svobodo pod kronsko vladu. Ta ni amp, in če kateremu kralju z nase "trmoglavostjo" spanje, mu ne moremo prav nič pomagati.

Da je narod na naši strani, je potrdil tudi shod, ki se je vršil dne 20. januarja. Dvorana je bila polna udeležencev. Glavni govornik je bil Frank Kerže, urednik Časa iz Chicago. Na tem shodu je bilo navzočih veliko ljudi, ki nivoajo ugled in imajo vpliv med narodom. To se ni prav nič dopadlo pristalem S. N. Z.

Gregor Korobaču pa priporočam, naj napravi nekoliko polotov nad Clevelandom s svojim "infusom" ter naj ukroti "a porne bolševike", ki jim niso nič cerkveni prostori dovolj sveti, da ne bi motili pristalec "veličastva" pri njih zborovanju.

Prostor zavednih slovenskih Clevelandčanov je v krajevni organizaciji S. R. Z., ki naj reprezentira republikansko in demokratično mišljenje slovenske naselbine v Clevelandu.

Razširjajte liste, kot sta Prosveta in Proletarec.

Jos. Hočevar.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. K. Clinton, Ind. — Dosedaj ni bilo še nikjer uradno rečeno, da se bodo morali avstrijski državljani registrirati v pričetku februarja. Govorjeno je bilo le o Nemcih. Če se bo ta naredba razširila tudi na avstrijske državljane, bomo poročali.

Iz kakšnega vira omenjeni dopisnik trdi, da se bodo v dotični naselbini morali registrirati poleg Nemcev tudi naseljenci in Avstrije, ki se niso ameriški državljani, nam ni znano.

Dopisnik, Ely, Minn. — Ali hočete, da pridobimo vaš dopisnik morate "poslati vaše prave ime in naslov."

PLANSKI VSEBNO VSEBIL KL MENJE 200 ČEVLEJ V BOKO.

Petersburg, Ind. — Na Pettergerjevemu svetu, šest milj južno od tukaj, je Bement Oil kompanija pri vrtanju naletela v globlino 1,160 čevljev na velik plin akt vir. Uhaajoči plin iz šest petne cevi je bilo slišati dve milj daleč. Kamenje je letelo 200 čevljev visoko v zrak.

PROŠNIM DELAVCEM JE VIŠANA MEZDA.

Detroit, Mich. — Tajnik organizacije prošnjih delavcev namizja, da je South Shore & Atlantic železnice povzela prošnjim delavcem mezdo za 25c na dan in \$5 mesečno pa predelavcem.

Dominion Atlantic železnice povzela mezdo prošnjim delavcem za 40 centov na dan.

RUDALJEVA USODA.

Harrisburg, Ill. — Rudar John Hart in Charles Hawkins sta utonila v rudniku na delu. Voda je vdrla v rudnik iz spodnjega rudnika.

DELAŠTVO V NEMČIJI USTAJA!

(Nadaljevanje s prejšnjimi stranmi)

vse tovarne ob Reni počivajo. Pri zadetih je tudi jeklarsko okrožje v Essenu, kjer se nahajajo velike Kruppove tovarne za topove. V Kielu, kjer s tovarne za izdelavo torpedov in ladjedelnice bojnih ladij, so delavci ostavili pri stanja in tovarne. V Hamburgu so zastrajkali delavci v Vulcanovih tovarnah do zadnjega moža. "Vorwarts" poroča, da počiva pet glavnih tovarn za eroplane.

Nemški cenzorji se počeno trudijo, da bi omalovalili poročila o stavki. Poluradna poročila iz Berlina neoprenehoma naglašajo, da je stavka fiasko. Dalje javljajo, da je zaprt urednik "Vorwartsa" in da je vlada sklenila poloviti vse voditelje štrajkovne gibanja in jih potisniti v armando.

Delavci se bili gospodarji na Dunaju štiri dni.

Bern, 31. jan. — Natančna poročila o generalni stavki na Dunaju so razvila naravnost čudovite dogodke. Štrajk se je kakor plamen razširil od tovarne do tovarne in končno objel vse delavske elemente. Štrajkarji so ustanovili svoje odbore in poverili vse oblast eksekutivnemu biroju socialistične stranke. Štiri dni — od 17. do 20. januarja — je bil biro gospodar položaja na Dunaju.

Vlada se ni upala nastopiti s oboroženo silo proti delavcem, ker se je bala, da bi se vojaštvo uprlo. Ministri so hoteli potlačiti delavske zlepa in nepristnost s ključni voditelje na razgovor in obljubovali razne koncesije, kakor izboljšanje življenjskega položaja, volilno reformo in demilitarizacijo muničijskih tovarn. S temi obljubami so končno pridobili glavne voditelje, da so sklenili kompromis in preklicali stavko — na veliko nezadovoljnost radikalnih (manjšinskih) socialistov, ki so zahtevali, da ne sme biti z vlado najmanjšega sporazuma.

20. januarja je grof Černin poslal kurirje, ki so preditali štrajkarni formalno vladno izjavo, ki se je glasila: da avstro-ograrska vlada nasprotuje načelom vse-nemcev, da ne mara nobenih aneksis in da naj Poljska sama odloči o svoji bodočnosti. General von Arz, šef generalnega štaba, je tudi naznanil, da visoko poveljništvo avstrijske armade na dela najmanjše ovire pogajanja za mir.

Drugi dan so se delavci vrnili na delo, toda ne vsi. Po mnogih krajih stavka še vedno traja. Radikalni socialisti napadajo Adlerja, Rennerja in Seitzja, ki so sprejeli vladne koncesije in s tem zamudili dragoceno priliko, ko so bili delavci pripravljeni strinovati vladi. Med proletarijatom vre in prva prilika, ki zopet pride za ponovni izbruh, prinese revolucijo, ki je ne poltači noben kompromis med vlado in tremi voditelji nemške socialne demokracije na Dunaju.

Posebno vlada velika nemška vojska med občini in jugoslovanskimi socialisti, ki so pomagali na generalno stavko ustaje in ovrženje habsburške dinastije in neodvisnost podložnih narodnosti, med tem, ko so socialistični voditelji na Dunaju za obrambo Avstrije in nekateri med njimi so celo za aneksijo Srbije.

Nemškemu militarizmu grozi odločilna kriza.

Washington, 31. jan. — Delavski položaj v Nemčiji je danes v ospredju svetovnega pozornosti. Izbruh generalne stavke ima lahko dalekosežne posledice na izid vojne; obenem je prvi odkar traja vojna stopila pruska militaristična sila na plan, da se meri s silo nemškega proletarijata.

Državni oddelek ima informacije iz zanesljivih virov, da so se zbirali razni napredni in socialistični elementi v Nemčiji v boju proti vojni. Štrajk je naperjen na ravnost proti vojni. Scheidemann je pred nekaj dnevi grozil z revolucijo in zdaj menda izvršuje svojo grožnjo.

Prezgodaj je še govoriti o rezultatu sedanega notranjega boja v Nemčiji. V vladnih krogih so bolj melični in čakajo nadaljnega razvoja. Uradno poročilo, ki ga je sprejela vlada, potrjuje vest, da se je v Berlinu organiziral delavski svet po vzgledu ru-

skih revolucionarjev in poseben odbor, ki sestoji iz večinskih in manjšinskih socialistov, vodi stavko.

Kajzer ima pred seboj dve alternativni: ali se mora podati delavstvu in takoj izpolniti zahteve štrajkarjev, ali pa poskusiti s orožjem, da zadušijo stavko. Ker je kajzer oboje na preprosto, bo najbrže storil zadnje.

Torpediran transporth: 595 mož izgubljenih.

London, 31. jan. — Uradno poročajo, da je bil pred kratkim torpediran in potopljen angleški transporthni parnik "Aragon" na Sredozemskem morju. 595 vojakov in častnikov je izgubilo življenje.

Nemci korumpirali mehiški kongres.

Mexico City, 31. jan. — Zakonodajni odbor mehiškega kongresa je odredil preiskavo, da se dožene, koliko je resnice v članku "El Universal", ki piše, da je nemški poslanik Eckhardt podkupil poslance v mehiški zbornici. List zahteva, da vlada takoj izroči poslaniku potni list.

To je prvi slučaj, da se je pričela mehiška vlada uradno baviti z nemško propagando v Mehiki.

Ameriške vesti.

REORGANIZACIJA DELAV. SKUPNEGA DEPARTAMENTA.

Washington, D. C. — Delavski tajnik Wilson se je odločil, da reorganizira delavski departament, da tako ustanovi vojno delavsko upravo, ki določi taktiko v delavskih vprašanjih dokler traja vojna.

To reorganizacijo je priporočil izredni delavski svet, ki ga je tajnik Wilson imenoval pred štirinajstimi dnevi, da mu pomaga izdelati program. Vojno delavsko upravo je priporočil narodni obrambni svet in potrdil jo je predsednik Wilson, ki je izredni delavskemu tajniku Wilsonu vse delo, ki se tiče delavskega vprašanja.

Delavski tajnik Wilson kmalu pozove podjetnike in delavce, da vsaka stranka imenuje v skupni odbor pet zastopnikov, ki zopet imenujejo po enega zastopnika, ki zastopa ljudstvo, tako da bo odbor štel dvajset članov.

Ustanovljenih bo sedem birojev v delavskem departamentu. Najvažnejši bo izravnalni biro, ki bo reševal spore med delodajalci in delavci. Drugi biroji so sledeči: Biro za delavske razmere, za informacije in poduk, za žene in industrijo, za veščanje, za stanovanjske razmere in za transportacijo.

Kongresu predlože predlogo, ki dovoljuje potrebni denar za delavsko upravo.

VPRASANJE VOJNEGA SVETA SE MOGOČE REŠI S KOMPROMISOM.

Washington, D. C. — Pri obedu, pri katerem sta bila navzoča vojni tajnik in senator Chamberlain, je vojni tajnik Baker pristal, da je princip zdrav, na katerem stoji predloga za ustanovitev vojnega sveta, toda dodal je, da nasprotuje, da bi bila predloga sprejeta, ker ima za to tehne vzroke. Če kongres sprejme tako predlogo, tedaj je to dokaz, da nima trdnega zaupanja v vodstvo vojne po predsedniku Wilsonu. Senator Chamberlain je izjavil, da so zgolj patriotični motivi rodili reformo. Bila je želja pomagati, da pride zmaga.

Vojni tajnik je potem dejal, da se bo bavil s predlogo muničijskega ravnatelja, poleg pa želi, da položaj predlogo o vojnem svetu na polico.

Mogoče je, da pride do kompromisa med senatnim odsekom za vojne zadeve in upravo in da uprava imenuje muničijskega ravnatelja. Če se to zgodi, tedaj mogoče umrje predloga za ustanovitev vojnoindustrijskega odbora, še preden glasujete zbornici o vojni.

Položaj je sedaj tak, da ne bo sta sprejeti predlogi, če ju ne podpira uprava. Odgovor vojne tajnika pred senatnim odsekom na obtožbo senatorja Chamberlaina je k temu mnogo pripomogel. Vojni tajnik je s svojim govorom dokazal, da je uprava izjavila vse, kar je bilo mogoče storiti, da v tako kratkem času

opremi armado z vsemi potrebščinami in jo pripravi za fronto.

LED JE POGREZNIL TUCAT PARNIKOV NA REKI OHIO.

Cairo, Ill. — Deset parnikov se je pogreznilo med Cairo in Paducahom. V Cairo je vlačila ladja "Theseus" izgubila kabino, brod "William" se je pa prelomil na dvoje. Neka barka se je zapela v kolo parnika "Sprague" in ga potegnila s sabo po reki nizdol. Ko je led popokal pri Columbusu, se je voda pri Cairo umaknila s obrežja in čolni in ladje so obležale na suhem.

Cincinnati, O. — Tukaj je popokal led in je prišel počasi plavati po reki nizdol. Prvi parnik, ki je šel z ledom, je bil parnik "City of Louisville". Odragal se je od svojega zasidrališča in je tresel v vladno ladjo "Ottawa", ki je vzdržala sunek. Malo kasneje se je parnik "City of Louisville" pogreznil.

Komaj je prišel plavati led po reki, je bilo odtrganih od zasidrališča od petnajst bark, ki služijo za prevažanje premoga. Plu ure po prvem gibanju ledu je bila reka podobna razburkanemu morju, ki meče led semintje. Kmalu je led vzel s sabo vlačno ladjo "Hattie Brown", ki je bila zasidrana na kentuckijski strani.

Sem je došla vest, da se je veliki izletniški parnik "Princess" pogreznil v doku pri Carrolstonu, Ky. Prav malo je upanja, da se še reši parnik "Island Queen".

Brodarji govorijo, da škoda še naraste. Lastnina nad \$1,000,000 je v nevarnosti.

Louisville, Ky. — Ljudje, ki živijo v mestih ob rekah, ki se izlivajo v Ohio, opozaujejo s strahom poplavo, ki nosi s sabo velike ledeno plošče in kopice. Vse večje reke v državi so silno narasle. Led je napravil veliko škodo.

Paducah, Ky. — Poročila naznanjajo, da se vstvarjajo novi ledeni griči nad Paduham s soteskami, akoli katere se vali reka. Brodarji se boje, da led zopet popoka in prinese še večjo nesrečo, kot je bila prva, ko je bilo zgubljenih za \$1,000,000 ladij.

Cairo, Ill. — Voda je pričela vpadati, kar znači, da so popokale ledeno ploščo in kopice pri Columbusu, Ky. Obrežje je polno ladijskih podrin. Pod mostom Illinois Central železnice je bilo videti, kako reka nosi s sabo ladje, čolne in podrine. Človeških življenj ni bilo izgubljenih.

ENO LETO PO VOJNI NAJ NEHA DRŽAVNA KONTROLA NAD ŽELEZNICAMI.

Washington, D. C. — Senatni odsek za trgovske zadeve je sklenil s 7 proti 6 glasovom, da naj državna kontrola nad železnicami preneha eno leto po končani vojni. Za spremembo so glasovali senatorji Smith, Pomerene, Underwood, Watson, Townsend, McLean in Kellogg.

Šest senatorjev, ki so glasovali proti spremembnemu predlogu, predloži poročilo manjšine. Vodja manjšine je senator Poindexter.

ZDRUŽENE DRŽAVE NISO ZA OSVOJANJE.

New York, N. Y. — Združene države ne bodo v nobenem slučaju napadale politično svobodo ali teritorialno celoto katerikoli države ali naroda. To je predsednik Wilson izjavil v pismu, ki ga je pisal Roy W. Hewardu, predsedniku "Združenega tiaka" (United Press) in ki je bilo priobčeno z njegovim dovoljenjem. Pismo je bilo pisano kot odgovor na razširjeno nemško propagando v Južni Ameriki.

NOVO MESTO ZA MUNICIJSKE DELAVCE.

Wilmington, Del. — DuPont Powder kompanija zgradi v Willamshurgu, Va., veliko tovarno za nabijanje granat, da lahko izvrkuje vladna naročila. Blizu tovarne zgrade malo mestce, ki bo stalo približno \$10,000,000.

NEZGODA NA ŽELEZNICI.

Sheridan, Wyo. — Osočni vlak na Burlington železnici je udaril s tako silo v tovarni vlak, da je lokomotiva skočila raz tir in je hli v oz na kadičce v podrinah. Štiri osebe so mrtve, šest pa ranjenih. Oljni voz pri tovarnem vlak je pričel goreti in zgorelo je pet voz.

NOV NABORNI ZAKON IZDELAN.

Washington, D. C. — Nov naborni zakon je izdelan in določen, da se morajo vsi mladeniči registrirati, ki so postali stari 21 let po 5. juniju lanskega leta.

Vojni tajnik Baker je hotel oprostiti može in fante, ki so po 5. juniju postali stari 31. let. General Crowder se ni strinjal s njegovim priporočilom in te določbe ni v novem nabornem zakonu.

Vojni tajnik Baker je sinoči razodel, da je vojni departament še ni določil dneva za prihodnji nabor. Dejal je tudi, da je pomnožitev ameriške armade zelo odvisna od dogodkov v Franciji in od transportnih ugodnosti. Rekel je, da je imel v mislih, ko je govoril, da bo Amerika imela zgodaj v tem letu pol milijona mož na Francoški in poldrugi milijon mož pripravljenih za odhod v leto 1918, divizije, ki so sedaj v taboriščih in ki so na Francoškem.

Vojni tajnik je menil, da so potrebni še nadaljnji zakoni, če je treba pozvati nadaljnjih 500,000 mož k bojnim silam. Poleg tega je rekel, da predsednik lahko pokliče k naboru može in fante za rezervno službo. Izjavil je, da po zakon ulahko predsednik pokliče v službo novinske bataljone in posebne enote in da drugi nabor lahko prinese en milijon mož.

ŽIVLJENSKI TROŠKI SO SE POMNOŽILI.

Philadelphia, Pa. — Statističarji v zveznem delavskem departamentu so dognali, če hoče človek živeti tako udobno kot v letu 1914, da mora potrošiti za življenjske potrebščine 88½ odstotkov več kot pred vojno. Ta proračun je razlagal John Foster, uradnik delavskega departamenta, pred mezdno komisijo ladijskega odbora, ki hoče izdelati stalno mezdno lestvico za delavce v ladjedelnicah v reki Delaware.

Organizirani delavci pravijo, da so se življenjske potrebščine od 1. 1914 podražile za 88½%. Mnoge družine, ki so odvisne le od moževega zaslužka ali od dohodkov starejšega sina, niso imele na misli goveje pečenke, odkar je izbruhnila vojna. Mnogi nosijo slabo obleko, ker jim dohodki ne dopuščajo, da si nabavijo boljšo.

Edward L. Keenan, predsednik "Centralne delavske unije", izjavlja, da družina, obstoječa iz petih oseb, komaj izhaja s \$4.50 na dan. Citiral je cene za moko, kokosja jajca, kurivo, meso in druge potrebščine, da dokaže, da je dneva meza \$4.50 danes majhna, ko so jo nekdo delavci smatrali za izredno veliko mezdo.

Liniment.

Za dobro in uspešno domačo rabo bi morali vedno imeti to zdravilo vsake družine, kajti to zdravilo kmalu odpravi bolečine v prsih, v krčku, v kolku, ali kjerkoli si bo bol, če so to bolečine nastale v sled revmatizma, ali prehlada.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko olje) je znano kot izborni mazilo pri zdravljenju revmatizma, oborelosti udov, hripavosti in krčev. To je zelo uspešen lek, kojega naj bi imela pri rokah vsaka družina. Nemožna navedila so označena na steklenici.

Cena 50 in 60 centov.
Ne prodaj v vseh lekarnah.

SLUŽBO DOBI

Slovenka, zmožna angleščine in slovenščine v govoru in pisavi. Delo je v uradu in sicer pri telefonu in nekoliko pa pri knjigovodstvu. Za plačo in druga pojasnila obrnite se osebno ali pa pisмено na naslov: M. Žumer, 2137 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranecelni v Pennsylvaniji. Zdravi vse otroče, ženske in možke bolezni.

Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan.
Bell Telephone Cedar 2388.
843 E. Ohio Street,
N. E. PITTSBURGH, PA.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 8. aprila 1904.

Podperna Jednota

Inkorp. 27. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogrich, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 85, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Jozef Kuhelj, 9409 Bwing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 3708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terborow, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapiskar: John Melek, 4008 W. 51st St., Chicago, Ill.

NADEBNI ODBOR:

John Ambrosio, 261 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. B. Taucher, 674 Ahay Ave., Rocksprings, Wyo.

POBODNI ODBOR:

Anton Hrat, 511 — 95th Ave., New Duluth, Minn.
Jozef Radlisch, box 422, Smithton, Pa.
Rudolf Ploterski, 436 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 2, Wilkes, Pa.
M. Petrovich, 14815 Hale Ave., Collingswood, O.

UREDNIK "PROSVETE":

Jozef Savarinik.

VRHOVNI IZDAVNIK:

F. J. Kern, M. D., 6802 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov:

JOSE AMBROSIO, Box 261, Canonsburg, Pa.

ZADEVE PREPRIČLIVE VERBINE, ki ste jih prejeli prva in druga izstava, se pošiljajo na naslov:

ANTON HRAT, 511 — 95th Ave., W. New Duluth, Minn.

VSI DOPIPI, razprave, članki, namazila itd. na "Prosveto" se pošiljajo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, vprašanja, ki se pošiljajo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništrom S. N. P. J. (poslanecem in upraviteljem "Prosvete") ne rabite imen uradnikov, marveč pošiljajte naslov, ki je na naslovi, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretje četrtke v mesecu. Hudešah ob uri uri popoldne.

Camp Sherman. — Cenjeni rojaki v Clevelandu in okolici West Park. — Spodaj podpisani bi rad zvedel kje se nahaja Frank Delelan, pred par leti je imel prodajalno v Newburgu, potem se je preselil nekam v West Park, O. Kdor ve, kje se nahaja, naj mi blagovoli naznaniti njegov naslov, za kar mu bom jako hvaležen. Ako pa čita te vrstice sam, ga prosim, da se sami zgleda, kajtak ga iščem, v dobro sam. — Naslov: Edward Branisl, Co. B, 331 Inf. Reg., Camp Sherman, Chillicothe, Ohio.

NAPREDEK

"Prosveta" piše o blagostanje ljudstva. Ako se strinjajo s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V zalogi imam vse za vsakdanje potrebščine po smerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Hermidia, Pa.

FAKMA NA PRODAJI

Na prodaj je 40 akrov obsežna farma, 25 akrov je iziščene zemlje za plug, 15 akrov pa je poraščeno z malim godoljem in štorovi, ter je zelo dober pašnik za živino. Nova hiša, fino izdelana, s 5 sobami, hlev za živino in skedenj za seno, kokošnjak, drvarnica in sapa. Tu je zdrava pitna voda in jamčim vsakemu rojaku, da je to res dober kos zemlje. Najnižja cena temu je \$1,600.00; polovico je treba plačati takoj, a drugo pa na lahke obroke. Prodajam tudi živino, seno, kuruzo, krompir in vse potrebno kmetijski orodje. Kdor želi kupiti, naj se zveleščeno ali pa plemenito na: Math. Minarich, R. R. 2, Box 72, Ravens, Mich.

ISČEM SLOVENSKO KUHARIKO

za restavrant. Dobra služba, plača po dogovoru. Pišite na naslov: Joe Osepek, 372 Ferry E., Detroit, Mich.

PROF. DR. MULLIN

IZDAVNIK — SPECIALIST ZA SLOVENCE
411-4th Avenue
(NA SPROTI POSTE)
PITTSBURGH, PA.

ELEKTRIČNA PREGLEDNA Z X ŽARKI.

Stari in sklenjeni zdravnik, s 35 letno prakso. Zdravi uspešno in hitro vse bolezni, pluća, želodce, obisti, trganje, nervoznost, krvne bolezni, kakor tudi druge bolezni možgani. Odravi vsako bolezen katero prevzame v svoje oskrbo. Uporablja najboljša evropska, ameriška in ostalih delov sveta zdravila. Niske cene. Nasvet brezplačno. Tuden pregled popolnoma jamčen. Pri meni se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldne.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
636 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je zdravnik, ki zdravi vse bolezni, kakor tudi druge bolezni možgani. Odravi vsako bolezen katero prevzame v svoje oskrbo. Uporablja najboljša evropska, ameriška in ostalih delov sveta zdravila. Niske cene. Nasvet brezplačno. Tuden pregled popolnoma jamčen. Pri meni se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldne.

Vse bolezni, ki prihajajo po rednem zdravljenju, zdravim v drugi kliniki, ki jo ustanovim v vsaki državi, kjer se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldne.

Bolezni, ki jih zdravi v kliniki, zdravim v kliniki, ki jo ustanovim v vsaki državi, kjer se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldne.

Bolezni, ki jih zdravi v kliniki, zdravim v kliniki, ki jo ustanovim v vsaki državi, kjer se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldne.

Bolezni, ki jih zdravi v kliniki, zdravim v kliniki, ki jo ustanovim v vsaki državi, kjer se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldne.

Bolezni, ki jih zdravi v kliniki, zdravim v kliniki, ki jo ustanovim v vsaki državi, kjer se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldne.

Bolezni, ki jih zdravi v kliniki, zdravim v kliniki, ki jo ustanovim v vsaki državi, kjer se zdravi veliko številu Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldne.

NORTH SIDE STATE BANK

ROCK SPRINGS, WYO.

IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00

Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI

Mi poslušamo vaše vprašanja in vam damo odgovor po vašem namenu. Plačujemo i odločimo o vseh vaša bančna vprašanja.

MOČNA KONZERVA. NAPREDNA INSTITUCIJA.

